УДК 81’25:811.111=161.2:614
DOI https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-218-31

АНГЛОМОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕКСТИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я ЯК ОБ’ЄКТ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ

ENGLISH-LANGUAGE HEALTH INFORMATION TEXTS AS AN OBJECT OF SPECIALISED TRANSLATION

Ясинецька О. А.,
orcid.org/0000-0003-2593-2480
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології та перекладу
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

У статті розглянуто англомовні інформаційні тексти у сфері охорони здоров’я як об’єкт спеціалізованого перекладу. Актуальність дослідження зумовлена зростанням ролі міжнародної комунікації щодо громадського здоров’я, необхідністю оперативного поширення достовірної медичної інформації та розширенням сфер професійної діяльності перекладача. Інформаційні тексти органів охорони здоров’я поєднують спеціалізовану медичну термінологію з орієнтацією на широке коло реципієнтів, що зумовлює потребу в забезпеченні термінологічної точності, комунікативної доступності та прагматичної адекватності перекладу. Метою дослідження є виявлення особливостей перекладу англомовних інформаційних текстів органів охорони здоров’я українською мовою та систематизація рішень, застосованих під час їх перекладу. Матеріалом дослідження стали автентичні англомовні інформаційні тексти офіційних установ охорони здоров’я. У роботі використано описовий, порівняльний, контекстуальний і перекладознавчий методи дослідження. Установлено, що переклад інформаційних текстів цього типу ґрунтується на комплексному застосуванні термінологічної еквівалентності, конкретизації, прагматичної адаптації, експлікації, синтаксичної перебудови, компресії та лексико-граматичних замін. Наукова новизна полягає в комплексному аналізі англомовних інформаційних текстів медичного змісту як окремого об’єкта спеціалізованого перекладу та систематизації перекладацьких рішень за їхніми функціями в процесі перекладу. Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх використання під час викладання дисциплін зі спеціалізованого перекладу та в професійній перекладацькій діяльності.

Ключові слова: спеціалізований переклад, медичний переклад, інформаційні тексти, сфера охорони здоров’я, перекладацькі трансформації, прагматична адаптація, англо-український переклад.

The article examines English health information texts as an object of specialised translation. The relevance of the study is determined by the growing importance of international communication in public health, the need for the prompt dissemination of reliable health information, and the expanding professional role of translators. Health information texts produced by public health authorities combine specialised medical terminology with a clear orientation towards the general public, thus requiring terminological accuracy, communicative accessibility, and pragmatic adequacy in translation. The study aims to identify the translation-specific features of English health information texts and to systematise the translation solutions employed in their rendering into Ukrainian. The research is based on authentic English-language health information texts published by official public health institutions. The study applies descriptive, comparative, contextual, and translation analysis methods. The findings indicate that the translation of health information texts relies on the integrated application of established terminological equivalents, specification, pragmatic adaptation, explicitation, syntactic restructuring, compression, and lexical and grammatical substitutions. The scientific novelty of the research lies in the comprehensive analysis of this category of specialised texts and the systematisation of translation solutions according to their communicative functions. The findings may be applied in specialised translation courses and professional translation practice.

Key words: specialised translation, medical translation, health information texts, healthcare, translation solutions, pragmatic adaptation, English–Ukrainian translation.

© Ясинецька О. А., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Постановка проблеми. Медичний переклад належить до найскладніших різновидів спеціалізованого перекладу, оскільки передбачає відтворення інформації, точність якої безпосередньо впливає на правильність її сприйняття та практичного застосування. Особливого значення набуває переклад інформаційних текстів, підготовлених органами громадського здоров'я, які поєднують спеціалізовану медичну інформацію з орієнтацією на широке коло реципієнтів. Такі тексти виконують не лише інформативну, а й рекомендаційну та профілактичну функції, тому переклад має забезпечувати одночасно термінологічну точність, зрозумілість викладу й комунікативну ефективність.

В умовах активізації міжнародної співпраці у сфері громадського здоров'я, поширення цифрових інформаційних ресурсів та необхідності оперативного інформування населення про інфекційні захворювання, вакцинацію, харчову безпеку, якість питної води й інші питання охорони здоров'я зростає потреба у високоякісному англо-українському перекладі інформаційних матеріалів. Попри значну кількість досліджень медичного перекладу, особливості відтворення англомовних інформаційних текстів, адресованих неспеціалістам, залишаються недостатньо висвітленими, що зумовлює актуальність цього дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика перекладу медичних текстів останніми роками привертає дедалі більшу увагу дослідників у зв'язку з розвитком міжнародної комунікації у галузі охорони здоров'я, активним поширенням спеціалізованих інформаційних ресурсів і зростанням потреби в доступній та достовірній інформації для пацієнтів і фахівців. Сучасні праці охоплюють широке коло питань – від функціонування медичної термінології й перекладацьких трансформацій до професійної відповідальності перекладача та особливостей спеціалізованого дискурсу. Проте аналіз наукових джерел свідчить, що англомовні інформаційні тексти органів громадського здоров'я як самостійний об'єкт перекладознавчого дослідження поки що не отримали належного висвітлення.

Професійну відповідальність перекладача та суспільне значення медичного перекладу крізь призму сучасних викликів О. Арламов і Є. Черненко розглядають як один із визначальних чинників якості спеціалізованої комунікації [1]. Особливості функціонування медичного перекладу в умовах воєнного часу К. Байша та О. Байша аналізують у ширшому соціальному контексті, пов'язуючи його із підтриманням міжнародної взаємодії, доступності медичної інформації та підтримкою системи охорони здоров'я [2]. Попри відмінності в предметі дослідження, обидві праці переконливо демонструють, що медичний переклад виконує не лише мовну, а й важливу суспільну функцію. Разом із тим увагу авторів зосереджено переважно на загальних принципах професійної діяльності перекладача, тоді як мовні особливості інформаційних текстів для широкого кола реципієнтів залишаються поза межами їхнього аналізу.

Комплекс перекладацьких труднощів, що виникають під час відтворення медичних текстів з англійської та німецької мов українською, М. Верезубенко та Б. Стасюк досліджують із позицій поєднання термінологічної точності, контекстуальної зумовленості та прагматичної адекватності перекладу [3]. Теоретичні засади спеціалізованого перекладу Дж. Бірн розглядає значно ширше, характеризуючи його як процес досягнення функціональної еквівалентності, у якому термінологічна точність поєднується з ефективністю спеціалізованого спілкування [4]. Попри різний обсяг досліджуваного матеріалу, обидва підходи збігаються в розумінні того, що успішний спеціалізований переклад визначається здатністю забезпечити повноцінне функціонування тексту в новому комунікативному середовищі. Тож перекладацькі рішення доцільно розглядати як взаємопов'язану систему, а не як сукупність окремих трансформацій.

Проблеми функціонування медичної термінології висвітлено в сучасних дослідженнях у кількох взаємодоповнювальних напрямах. Специфіку перекладу німецькомовних медичних текстів О. Зубач і А. Дігель аналізують крізь призму точності відтворення спеціалізованої термінології, стандартизованих мовних конструкцій і професійної номенклатури [5]. Необхідність нормативного впорядкування української медичної термінології Н. Малець, В. Калій та О. Бойчук обґрунтовують як одну з передумов ефективного спеціалізованого спілкування та

безпеки пацієнтів [6]. При цьому міждисциплінарний характер медичного перекладу В. Монтальт і М. Гонсалес-Девіс характеризують як поєднання мовних, когнітивних, культурних і професійних чинників, що визначають вибір перекладацьких стратегій [7]. Сукупність цих досліджень засвідчує, що термінологічна точність є необхідною, проте недостатньою умовою адекватного перекладу, оскільки вона має поєднуватися з урахуванням адресата, комунікативної мети та функціональних особливостей тексту.

Сучасні тенденції розвитку медичного перекладу дедалі тісніше пов'язуються з цифровими технологіями та автоматизацією міжмовної комунікації. Можливості використання машинного перекладу для поширення інформації у сфері громадського здоров'я П. С. Еррера-Еспехель і С. Рах аналізують з огляду на необхідність точності, зрозумілості й культурної прийнятності перекладених повідомлень [8]. Запропоновані авторами висновки свідчать про посилення уваги до інформаційних текстів, орієнтованих на широке коло користувачів, однак основний акцент зроблено на технологічних аспектах перекладу, тоді як лінгвістичні особливості англо-українського відтворення таких текстів потребують подальшого вивчення.

Узагальнення результатів проаналізованих досліджень дає підстави стверджувати, що сучасне перекладознавство сформувало ґрунтовне теоретичне підґрунтя для вивчення медичного перекладу, окресливши основні напрями досліджень, пов'язані з професійною відповідальністю перекладача, функціонуванням спеціалізованої термінології, перекладацькими труднощами, комунікативною ефективністю та впливом цифрових технологій на перекладацьку діяльність. Разом із тим інформаційні матеріали Всесвітньої організації охорони здоров'я та Центрів з контролю та профілактики захворювань США, які сьогодні визначають міжнародні стандарти інформування населення й становлять значну частину англомовного інформаційного простору у сфері громадського здоров'я [9; 10], залишаються недостатньо дослідженими саме як об'єкт англо-українського спеціалізованого перекладу.

Отже, попри істотний розвиток сучасних досліджень медичного перекладу, англомовні інформаційні тексти у сфері охорони здоров'я як самостійний об'єкт англо-українського спеціалізованого перекладу залишаються недостатньо дослідженими. Окреслена наукова прогалина визначає актуальність дослідження та зумовлює необхідність комплексного аналізу англомовних інформаційних текстів у сфері охорони здоров'я як об'єкта спеціалізованого перекладу.

Мета дослідження. Дослідження спрямоване на виявлення особливостей англо-українського перекладу інформаційних текстів у сфері охорони здоров'я та систематизацію перекладацьких рішень, що уможливлюють адекватне відтворення їхнього змісту, термінологічної точності, прагматичного потенціалу й комунікативної спрямованості. Для реалізації поставлених завдань охарактеризовано англомовні інформаційні тексти органів охорони здоров'я як об'єкт спеціалізованого перекладу, визначено основні перекладацькі труднощі, проаналізовано способи передачі медичної термінології, інструктивних конструкцій, культурно-специфічних реалій і назв установ, систематизовано перекладацькі рішення відповідно до їхніх функцій та з'ясовано їхню роль у забезпеченні комунікативної ефективності перекладу.

Виклад основного матеріалу. Матеріалом дослідження стали англомовні інформаційні тексти Всесвітньої організації охорони здоров'я, Центрів з контролю та профілактики захворювань США й інших офіційних установ у сфері громадського здоров'я, присвячені профілактиці інфекційних захворювань, безпечній поведінці населення, харчовій безпеці та збереженню здоров'я. Переклад корпусу текстів здійснювався у середовищі memoQ із застосуванням технології перекладацької пам'яті (translation memory) та термінологічної бази (term base). Це забезпечувало послідовне використання нормативних термінологічних відповідників, уніфіковану передачу повторюваних мовних одиниць і дотримання принципу термінологічної узгодженості. Додатково переклад виконувався відповідно до вимог Translation Style Guide [11], що регламентує правила відтворення власних назв, офіційних документів, державних установ, програм, абревіатур, одиниць виміру, форматування та інших елементів спеціалізованих текстів.

Опрацьований корпус текстів дає змогу простежити характерні закономірності англо-українського перекладу інформаційних матеріалів, адресованих широкому колу реципієнтів. Високий ступінь стандартизації медичної термінології зумовлює використання українських термінологічних відповідників, що забезпечують однозначне розуміння спеціальної інформації. У досліджуваному матеріалі така стратегія застосовується насамперед під час перекладу назв інфекційних захворювань, патологічних станів, симптомів і медичних понять.

Найпослідовніше термінологічна еквівалентність простежується під час перекладу назв інфекційних захворювань. Так, *bird flu – пташиний грип*, *listeriosis – лістеріоз*, *cryptosporidiosis – криптоспоридіоз* демонструють використання усталених відповідників, закріплених у сучасній українській медичній практиці. Перекладач не вдається до описових конструкцій чи пояснень, оскільки зазначені терміни вже функціонують у професійному й суспільному дискурсі та не потребують додаткової адаптації. Наведені приклади засвідчують, що під час перекладу назв інфекційних захворювань перевага послідовно надається нормативним відповідникам, усталеним у сучасній українській медичній практиці. Використання саме таких найменувань забезпечує не лише термінологічну точність, а й узгодженість перекладу з чинною медичною номенклатурою та офіційною професійною комунікацією.

Аналогічний підхід спостерігається під час перекладу назв патологічних станів і клінічних проявів захворювань. Зокрема, словосполучення *bloodstream infection – інфекція кровотоку*, *sepsis – сепсис*, *meningitis – менінгіт* передано за допомогою нормативних медичних термінів, які повністю відтворюють поняттєвий зміст оригіналу. У цьому разі перекладацьке рішення ґрунтується на використанні термінів, усталених у фаховій літературі й нормативних документах, що є необхідною умовою точності спеціалізованого перекладу.

Окрему групу становлять назви симптомів захворювань, для перекладу яких також переважають усталені українські відповідники: *muscle aches – біль у м'язах*, *diarrhea – діарея*, *nausea – нудота*, *vomiting – блювання*, *abdominal cramps – спазми в животі*, *severe headache – сильний головний біль*, *seizures – судоми*. Характерною особливістю є прагнення перекладача використовувати медичні найменування, зберігаючи зрозумілість тексту для широкого кола читачів. Приклади підтверджують, що перекладач прагне підтримати баланс між фаховою точністю та доступністю викладу. Використання нормативної медичної термінології поєднується із загальновживаною лексикою, зрозумілою нефаховому адресатові, що повністю відповідає комунікативному призначенню інформаційних текстів у сфері громадського здоров'я.

Навіть за використання усталених термінологічних відповідників перекладацькі рішення визначаються не формальною відповідністю мовних одиниць, а необхідністю забезпечити нормативність і комунікативну адекватність українського тексту. Наприклад, англійське словосполучення fever відтворюється як висока температура, а low-grade fever – як незначне підвищення температури. Такі відповідники точніше відображають мовну норму українських інформаційних текстів медичного спрямування, у яких клінічні терміни нерідко замінюються звичнішими для адресата найменуваннями без втрати змісту. Подібні перекладацькі рішення свідчать про поєднання термінологічної точності з орієнтацією на комунікативну доступність перекладу.

Наведені приклади свідчать, що використання нормативних термінологічних відповідників є базовим принципом англо-українського перекладу інформаційних текстів медичного спрямування. Водночас добір українських відповідників визначається не лише вимогами термінологічної точності, а й необхідністю забезпечити зрозумілість інформації для широкого кола реципієнтів, що становить одну з визначальних ознак цього різновиду спеціалізованого перекладу.

Поряд із використанням усталених термінологічних відповідників у досліджуваному матеріалі активно функціонують лексико-семантичні трансформації, спрямовані на підвищення зрозумілості інформації для українського адресата. Найчастотнішими серед них є конкретизація, лексико-граматичні заміни та компресія. Їх застосування зумовлене не відмінностями між медичними поняттями, а особливостями їх мовної репрезентації в англійській та українській мовах.

Найпродуктивнішою трансформацією є конкретизація, за допомогою якої узагальнені або багатозначні англійські одиниці передаються точнішими українськими відповідниками. Зокрема, словосполучення body fluids перекладено як біологічні рідини, feces – як послід, a their environments – як середовище їх утримання. У випадку з лексемою feces конкретизація зумовлена контекстом, оскільки йдеться про виділення інфікованої птиці. Такі відповідники конкретизують зміст оригіналу й усувають можливість неоднозначного тлумачення, що має особливе значення для інформаційних текстів профілактичного характеру. Аналогічний підхід простежується у перекладі *water exposures* як *шляхи зараження через воду*, де відтворюється не буквальне значення слова *exposure*, а його функціональне навантаження в конкретному контексті.

Конкретизація використовується також, коли буквальний переклад не надає достатньої зрозумілості для українського читача. Наприклад, заголовок *What to do if you are exposed or feel sick* передано як *Що робити в разі контакту з вірусом або появи симптомів нездужання*, а вислів *monitor yourself for symptoms* – як *спостерігати за симптомами*. Подібні рішення демонструють прагнення перекладача зробити інформацію максимально однозначною, уникаючи формулювань, які можуть бути незрозумілими поза англомовним культурним контекстом.

Не менш важливу роль відіграють лексико-граматичні заміни, які дають змогу відтворити зміст повідомлення відповідно до норм української мови. Так, конструкцію *can get listeriosis* передано як *може розвинутися лістеріоз*, *can include* – як *можуть належати*, а *are at higher risk* – як *мають підвищений ризик*. У кожному випадку переклад не копіює граматичну модель англійського речення, а використовує природні для української мови синтаксичні й лексичні засоби. Завдяки цьому текст зберігає нормативність і разом із тим не втрачає змістової точності.

Компресія використовується в досліджуваному матеріалі порівняно рідше, проте в окремих випадках сприяє усуненню лексичної надлишковості без втрати інформаційного змісту. Так, конструкцію during contact and for 10 days after you stopped contact передано як під час контакту та протягом 10 днів після його припинення, а речення During boil water notices, always boil, filter, or use bottled water – як Коли діють такі рекомендації, завжди кип'ятіть воду, фільтруйте її чи використовуйте бутильовану, де повторно слово вода не вживається, оскільки його значення є контекстуально очевидним. Подібні перекладацькі рішення усувають надлишковість мовного оформлення, забезпечують природність українського викладу та полегшують сприйняття інформації без втрати її змісту.

Проаналізовані приклади свідчать, що лексико-семантичні трансформації виконують не допоміжну, а системоутворювальну функцію в англо-українському перекладі інформаційних матеріалів медичного спрямування. Їх застосування забезпечує поєднання термінологічної точності з природністю українського викладу, усуває можливі неоднозначності та сприяє ефективному сприйняттю інформації широким колом адресатів.

Водночас аналіз досліджуваного матеріалу засвідчує, що адекватність перекладу визначається не лише точністю відтворення лексичного значення окремих мовних одиниць. Не менш важливим є збереження прагматичної адекватності, яка передбачає врахування мовних, культурних і комунікативних особливостей цільової аудиторії. Саме тому перекладач обирає такі перекладацькі рішення, які забезпечують однаковий комунікативний ефект у цільовій мові.

Характерним проявом прагматичної адаптації є переклад назв установ і організацій. Зокрема, *Food and Drug Administration (FDA)* відтворено як *Управління з контролю за продуктами й лікарськими засобами США*, *Centers for Disease Control and Prevention (CDC)* – як *Центри з контролю та профілактики захворювань США*, а *United States Department of Agriculture (USDA)* – як *Міністерство сільського господарства США*. У наведених прикладах використано не транслітерацію офіційних назв, а їх функціональні українські відповідники, що уможливлюють правильне розуміння статусу установ і сфери їхньої діяльності українським читачем.

Прагматична адаптація простежується під час перекладу назв нормативних документів, державних програм і спеціалізованих інформаційних ресурсів. Замість буквального відтворення

англомовних найменувань перекладач використовує функціональні відповідники або пояснювальні конструкції, які розкривають призначення відповідних документів чи ресурсів. Такий підхід мінімізує ризик непорозуміння та робить інформацію доступною для реципієнтів, які не знайомі з особливостями системи охорони здоров'я США чи інших англомовних країн. Так, *Food Safety Alert* передано як *попередження щодо безпечності харчових продуктів*, а *Health Advisory* – як *офіційні рекомендації органів охорони здоров'я*. У наведених прикладах прагматична адаптація забезпечує зрозумілість назв без втрати їхнього функціонального змісту.

Окрему групу становлять випадки адаптації культурно-специфічних реалій. Приклади підтверджують, що під час перекладу назв продуктів харчування, побутових предметів або явищ, характерних для англомовної культури, переважає функціональний підхід: *deli meats* передано як *готові м'ясні вироби*, *soft cheeses* – як *м'які сири*, а *hot dogs* – як *сосиски*. У кожному випадку переклад орієнтований на передачу змісту, зрозумілого українському адресатові.

Одним із різновидів прагматичної адаптації є експлікація, яка передбачає доповнення власної назви коротким поясненням, необхідним для її правильного розуміння українським реципієнтом. Так, назву *988 Suicide & Crisis Lifeline* передано як *гаряча лінія 988 для підтримки в разі суїцидальних думок та інших кризових ситуацій*, *Farm Aid* – як *Farm Aid (Допомога фермерським господарствам)*, а *Western Regional Agricultural Stress Assistance Program (WRASAP)* – як *Western Regional Agricultural Stress Assistance Program (WRASAP, Регіональна програма підтримки в подоланні стресу працівників сільського господарства західних штатів США)*. Такі перекладацькі рішення забезпечують одночасне збереження офіційної назви та її зрозумілість для українського реципієнта.

Отже, прагматична адаптація є одним із визначальних чинників англо-українського перекладу інформаційних текстів у сфері охорони здоров'я. Проведений аналіз свідчить, що її застосування дає змогу врахувати культурні, мовні та комунікативні особливості цільової аудиторії, уможливлюючи не лише точність відтворення змісту, а й ефективність інформаційного впливу. Саме ця особливість значною мірою відрізняє переклад інформаційних текстів від перекладу вузькоспеціалізованої медичної документації.

Важливим складником англо-українського перекладу інформаційних текстів є синтаксичні трансформації, застосування яких зумовлене структурними відмінностями між англійською та українською мовами, а також необхідністю гарантувати логічність, природність і доступність викладу. На відміну від художнього перекладу, у текстах інформаційного характеру такі трансформації спрямовані насамперед на однозначне сприйняття рекомендацій і приписів адресатом.

Однією з найхарактерніших особливостей досліджуваних текстів є адаптація інструктивних конструкцій до синтаксичних норм української мови. Англомовні рекомендації переважно реалізуються за допомогою наказового способу або модальних дієслів, тоді як в українському перекладі вони часто набувають нормативної інструктивної форми. Зокрема, *Wash your hands thoroughly* перекладено як *Ретельно мийте руки*, *Cook poultry to a safe internal temperature* – як *Готуйте м'ясо птиці до безпечної внутрішньої температури*, *Do not drink untreated water* – як *Не вживайте неочищену воду*. У всіх випадках імперативні конструкції збережено, однак синтаксична організація речень адаптована до норм українських інформаційних повідомлень.

Помітною є також перебудова речень, пов'язана зі зміною порядку слів і синтаксичних зв'язків. Наприклад, складні англійські конструкції нерідко членуються на простіші речення або перебудовуються відповідно до синтаксичних норм української мови. Такий підхід полегшує сприйняття тексту, особливо коли йдеться про рекомендації щодо профілактики захворювань або послідовності виконання певних дій. Наприклад, речення If you develop symptoms after contact with infected animals, seek medical care immediately перекладено як У разі появи симптомів після контакту з інфікованими тваринами негайно зверніться по медичну допомогу. У перекладі змінено порядок компонентів висловлення, а умовну конструкцію адаптовано до звичних для українських інструктивних текстів синтаксичних моде-

лей, що полегшує сприйняття рекомендації та відповідає синтаксичним нормам українських інструктивних текстів.

Проаналізований матеріал свідчить, що значну роль відіграє і передача модальності. Англійські конструкції з дієсловами *should*, *can*, *may*, *must* не завжди мають прямі граматичні відповідники в українській мові. Вибір конкретного перекладацького рішення залежить від комунікативної мети повідомлення та ступеня обов'язковості рекомендації. Наприклад, *should* у більшості випадків передається рекомендаційними конструкціями, тоді як *must* зберігає значення категоричної вимоги. Такий підхід уможливлює адекватне відтворення ступеня обов'язковості повідомлення без порушення норм українського мовлення.

Ще однією характерною рисою є прагнення до синтаксичної компактності. Англомовні тексти часто містять розгорнуті означальні конструкції та дієприкметникові звороти, які в українському перекладі замінюються підрядними реченнями або простішими синтаксичними моделями. Унаслідок цього переклад стає природнішим для українського читача, не втрачаючи змістової повноти. Одночасно усувається надлишковість, властива англійському офіційно-інформаційному стилю.

Синтаксичні трансформації виконують не лише структурну, а й комунікативну функцію. Вони забезпечують логічність викладу, чіткість інструкцій і легкість сприйняття інформації, що є визначальними вимогами до перекладу англомовних інформаційних матеріалів органів охорони здоров'я.

Висновки. Проведений аналіз засвідчив, що в англо-українському перекладі інформаційних текстів у сфері охорони здоров'я перекладацькі рішення майже ніколи не застосовуються ізольовано. У межах одного речення або навіть окремого словосполучення часто поєднуються кілька прийомів, кожен із яких виконує власну функцію. Так, використання усталеного термінологічного відповідника нерідко супроводжується конкретизацією, синтаксичною перебудовою або прагматичною адаптацією, що уможливлює одночасне досягнення термінологічної точності, мовної нормативності та комунікативної доступності перекладу.

Вибір перекладацького рішення визначається не лише мовними особливостями окремих одиниць, а й функціональним призначенням усього тексту. Оскільки інформаційні матеріали органів охорони здоров'я орієнтовані насамперед на широке коло реципієнтів, перекладач прагне мінімізувати потенційні труднощі сприйняття, не порушуючи змістової точності повідомлення. Цим пояснюється широке використання конкретизації, експлікації, лексико-граматичних замін і синтаксичних трансформацій, які забезпечують природність українського тексту без втрати його інформаційної цінності.

Отже, домінантною рисою англо-українського перекладу інформаційних матеріалів медичного спрямування є прагнення до функціональної еквівалентності. Перекладач відтворює не лише зміст окремих мовних одиниць, а й комунікативний намір автора, адаптуючи інформацію до мовних, культурних і прагматичних особливостей української аудиторії. Ефективність такого перекладу забезпечується не окремими перекладацькими прийомами, а їх комплексним і функціонально вмотивованим поєднанням, що уможливлює досягнення термінологічної точності, комунікативної доступності та прагматичної адекватності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Арламов О. Ю., Черненко Є. В. Переклад медичних текстів: помилка, яка може вартувати життю людини. *Проблеми цивільної безпеки: управління, запобігання, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. С. 32–35.

2. Байша К. М., Байша О. М. Місце медичного перекладу у військовий час. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 57. Т. 1. С. 46–51. DOI: 10.32782/2663-6085/2023/57.1.8.

3. Верезубенко М. М., Стасюк Б. В. Усунення складнощів при перекладі медичних текстів з англійської та німецької мов українською. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2025. Вип. 215. С. 78–85. DOI: 10.32782/2522-4077-2025-215-10.

4. Byrne J. *Scientific and Technical Translation Explained: A Nuts and Bolts Guide for Beginners*. Manchester, UK ; Kinderhook, NY : St. Jerome Publishing, 2012. 246 p.

5. Зубач О. А., Дігель А. М. Специфіка перекладу німецькомовних медичних текстів. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 41. Т. 1. С. 112–117. DOI: 10.32782/tps2663-4880/2025.41.1.18.

6. Малець Н., Калій В., Бойчук О. Українська мова медичного перекладу як чинник безпеки пацієнтів та розвитку наукової термінології. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 90. Т. 2. С. 188–194. DOI: 10.24919/2308-4863/90-2-27.

7. Montalt V., González Davies M. *Medical Translation Step by Step: Learning by Drafting*. Manchester, UK ; Kinderhook, NY : St. Jerome Publishing, 2007. 297 p.

8. Herrera-Espejel P. S., Rach S. *The Use of Machine Translation for Outreach and Health Communication in Epidemiology and Public Health: Scoping Review*. *JMIR Public Health and Surveillance*. 2023. Vol. 9. e50814. DOI: 10.2196/50814.

9. World Health Organization. *Communicating Risk in Public Health Emergencies: A WHO Guideline for Emergency Risk Communication (ERC) Policy and Practice*. Geneva : World Health Organization, 2018. 78 p. ISBN 978-92-4-155020-8.

10. Centers for Disease Control and Prevention. *Everyday Words for Public Health Communication*. Atlanta, GA : U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, 2015. 44 p.

11. NWI Global. Translation Style Guide. Rev. 06/2022. Internal translation style guide. 2022.

Дата першого надходження статті до видання: 03.08.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 01.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 06.11.2026